

بائیر تغییر مدیران، اشخاص حقوقی در اسناد تجاری

مؤلف

احمد تاجیک

سرشناسه	تاجیک، احمد، ۱۳۶۰-
عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	تاثیر تغییر مدیران اشخاص، حقوقی در اسناد تجاری/ مولف احمد تاجیک.
مشخصات نشر	تهران: سبز رایان گستر، ۱۳۹۸.
مشخصات	۱۴۴ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۱۶-۴۹۹-۳
وضعیت ف	فیا
موضوع	مدیران -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
موضوع	Executives -- Legal status, laws, etc. -- Iran
موضوع	شرکت های تجاری -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	Trading companies -- Law and legislation -- Iran
موضوع	بازرگانی، اسناد -- ایران
موضوع	Commercial documents -- Iran
رده بندی کنگره	KMH۱۰۹۸
رده بندی دیویی	۳۴۶/۵۵۰۳۱
شماره کتابشناسی ملی	۵۷۷۴۶۵۰

عنوان و نام پدیدآور: تاثیر تغییر مدیران اشخاص، حقوقی در اسناد تجاری، مولف: احمد تاجیک.

ناشر: سبز رایان گستر

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۶-۴۹۹-۳

نوبت چاپ: اول

تعداد صفحه: ۱۴۴ ص

تاریخ نشر: ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ عدد

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

آدرس: تهران خیابان ۱۲ فروردین پ ۲۸۶ واحد ۱ ط ۳

تلفن: ۶۶۴۱۶۵۶۵

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۱-۱- مقدمه	۹
فصل اول	۱۱
کلیات	۱۱
بخش اول: مفهوم شناسی	۱۲
گفتار اول: شخصیت حقوقی	۱۲
بند اول: تعریف شخصیت حقوقی	۱۲
بند دوم: ماهیت شخصیت حقوقی	۱۲
۱-۲- نظریه‌ی ذاتی در شخصیت حقوقی	۱۲
۲-۲- نظریه‌ی فرض بودن شخصیت حقوقی	۱۳
۳-۲- نظریه‌ی دارایی استداصل	۱۳
بند سوم: نتایج شخصیت حقوقی	۱۴
گفتار دوم: مدیر	۱۴
بند اول: معنای لغوی و اصطلاحی مدیر	۱۴
بند دوم: اقسام مدیر	۱۴
۱-۲- مدیران موظف و مدیران غیرموظف	۱۵
۲-۲- مدیران اصلی و مدیران علی‌البدل	۱۶
۳-۲- رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل	۱۷
بخش دوم: ماهیت حقوقی رابطه مدیر با شرکت	۱۸
گفتار اول: نظریه‌های حقوقی	۲۰
بند اول: نظریه وکالت	۲۰
۱-۱- تعریف و ماهیت و آثار اعمال نظریه وکالت	۲۱
۲-۱- مدیر وکیل شرکت است نه شرکا	۲۲
۳-۱- دلایل مخالفین این نظریه	۲۵
بند دوم- نظریه نمایندگی قانونی	۲۷
۱-۲- تعریف نمایندگی	۲۷
۲-۲- اقسام نمایندگی	۲۸

۳-۲	تعریف نظریه نمایندگی و فرق آن با وکالت	۳۹
۴-۲	آثار اعمال نظریه نمایندگی	۳۰
۵-۲	دلائل مخالفین نظریه نمایندگی	۳۱
۶-۲	نقد نظریه نمایندگی	۳۲
	بند سوم: نظریه رکنیت یا نمایندگی ارگانیک	۳۵
۱-۳	مفهوم نظریه رکنیت	۳۵
۲-۳	آثار اعمال نظریه رکنیت	۳۶
۳-۳	توجیه تجربه رکنیت یا ارگانیک	۳۶
۴-۳	مخالفین نظریه رکنیت یا ارگانیک	۳۸
	گفتار دوم: موضوع قانون تجارت	۳۹
	فصل دوم	۴۳
	بخش اول: مسئولیت اشخاص حقوقی	۴۴
	مقدمه	۴۴
	گفتار اول: مسئولیت مدنی اشخاص حقوقی	۴۷
	گفتار دوم: مسئولیت تأمین اشخاص حقوقی	۴۸
	گفتار سوم: مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی	۵۱
	بند اول: مسئولیت کیفری فردی	۵۲
	بند دوم: مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی در قانون جرایم اقتصادی	۵۵
	بخش دوم: مسئولیت مدیران اشخاص حقوقی	۵۷
	مقدمه	۵۷
	گفتار اول: مسئولیت مدنی مدیران اشخاص حقوقی	۵۸
	گفتار دوم: مسئولیت تأمین مدیران اشخاص حقوقی	۶۴
	گفتار سوم: مسئولیت کیفری مدیران اشخاص حقوقی	۶۷
	نظریه مسئولیت کیفری مدیران	۶۸
	بخش سوم: آثار عزل واستعفای مدیران در انواع شرکتهای تجاری	۶۹
	گفتار اول: تبیین و تحلیل تأثیر عزل واستعفای مدیران در انواع شرکتهای تجاری	۶۹
	بند اول: شرکت با مسئولیت محدود	۶۹
	بند دوم: شرکت تضامنی	۷۰
	بند سوم: شرکت نسبی	۷۱

۷۱	بند چهارم : شرکت مختلط سهامی عام
۷۲	بند پنجم : شرکت مختلط سهامی خاص
۷۳	بند ششم : شرکت مختلط غیرسهامی
۷۳	بند هفتم : شرکت تعاونی سهامی عام
۷۴	بند هشتم : شرکت تعاونی سهامی خاص
۷۴	بند نهم : شرکت تعاونی غیرسهامی
۷۶	گفتار دوم : سوء استفاده از اختیارات یا مشاغل در حقوق تجارت در کشورهای مختلف

۸۱ فصل سوم

تجزیه تحلیل مسئولیت اشخاص حقوقی در قبال اسناد تجاری و تأثیر عزل و استعفای

۸۱	مدیران بران
۸۲	بخش اول: مسئولیت مدنی اشخاص حقوقی در قبال اسناد تجاری
۸۲	گفتار اول: بررسی مسئولیت مدنی اشخاص حقوقی در قبال اسناد تجاری
۸۲	گفتار دوم : مسئولیت نماینده اشخاص حقوقی درامضای اسناد تجاری (برات ، سفته ، چک و...)
۸۲	مقدمه
۸۴	بند اول : قاعده عدم مسئولیت نماینده و راجه مسئولیت به اصل
۸۵	بند دوم : قاعده عدم مسئولیت نماینده اشخاص حقوقی در قبال اسناد تجاری در حقوق تجارت
۸۶	بند سوم : موارد مسئولیت نماینده اشخاص حقوقی
۸۷	۱-۳- فقدان نمایندگی شخص حقوقی یا تجاوز از حد اختیارات در اسناد تجاری
۸۸	۲-۳- نمایندگی شخص حقوقی در صدور چک
۸۹	۳-۳- اقدامات ثبتی علیه مسئولان چک شرکتی
۹۱	۴-۳- صدور چک شرکتی و مسئولان پرداخت آن
۹۲	گفتار سوم: تأثیر عزل و استعفا و انحلال شخصیت حقوقی در قبال اسناد تجاری
۹۲	بند اول: دلایل بی اعتباری و کالت نامه های اشخاص حقوقی تصفیه شده
۹۲	۱-۱- انحلال شخص حقوقی معادل موت شخص حقیقی
۹۳	۲-۱- شرط توانایی انجام مورد و کالت توسط موکل
۹۴	بند دوم: دلایل اعتبار و کالت نامه های اشخاص حقوقی تصفیه شده
۹۴	۱-۲- منصوص بودن طرق انقضای کالت
۹۴	۲-۲- اختصاص واقعه «موت» به اشخاص حقیقی
۹۵	۳-۲- اصل اعتبار اسناد رسمی

۹۵	۲-۴- اصل بقای روابط ناشی از عقود و قراردادهای
۹۶	۲-۵- اصل بقای شخص حقوقی
۹۸	بخش دوم: مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی در قبال اسناد تجاری
۹۸	گفتار اول: بررسی مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی در قبال اسناد تجاری
۹۹	گفتار دوم: مسئولیت جزایی مدیران اشخاص حقوقی در مقابل دارنده اسناد تجاری
۱۰۷	گفتار سوم: مسئولیت کیفری مدیران اشخاص حقوقی در قبال صدور چک
۱۰۸	بند اول: ماده ۱۹ قانون صدور چک
	بند دوم: اصل عدم مسئولیت و شخصی بودن جرایم مدیران اشخاص حقوقی در قبال صدور چک
۱۰۸	
۱۱۰	بند سوم: مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی در صدور چک
۱۱۲	بخش سوم: مسئولیت مدیران اشخاص حقوقی در قبال اسناد تجاری
۱۱۲	گفتار اول: بررسی مسئولیت مدیران اشخاص حقوقی در قبال اسناد تجاری
۱۱۵	منظور از طرح دعوی مشتق چیست؟
۱۱۶	سهامداران چگونه می توانند مستقیماً علیه یک مدیر طرح دعوا کنند؟
۱۲۴	بند اول: نقص امضاء مدیران در اسناد تعهدآور شرکت سهامی
۱۲۵	نظریه علمای حقوق
	گفتار دوم: ترتیبات و تشریفات استعفا و عزل و جایگزینی مدیران در انحلال و تصفیه اشخاص
۱۳۲	حقوقی
۱۳۲	بند اول: بررسی تشریفات عزل و استعفا مدیران در حال انحلال اشخاص حقوقی
۱۳۴	بند دوم: عزل مدیر یا استعفای مدیر شخص حقوقی
۱۳۶	نتیجه گیری
۱۳۹	فهرست منابع
۱۴۰	منابع مآخذ فارسی
۱۴۳	منابع و مآخذ انگلیسی

با پیشرفت جوامع و گسترده شدن روابط اجتماعی؛ شرکتها نقش بسیار مهم و سازنده ای در عرصه حاضر در توسعه و شکوفایی اقتصاد کشورها ایفا می کنند. به گونه ای که قلمرو فعالیت خود را روز به روز توسعه داده و در عرصه های مختلف زندگی اجتماعی و اقتصادی از جمله تولید؛ توزیع؛ مصرف و در کنار اشخاص حقیقی مشغول به فعالیت هستند.

یکی از لوازم ضروری و اجتناب ناپذیر رو به رشد اشخاص حقوقی لزوم مسئولیت پذیری آنهاست. از طرفی مشکل شناسایی محدوده مسئولیت مدیران معزول یا مستعفی در اشخاص حقوقی؛ تضمین صحت عملکرد اشخاص حقوقی از طریق واداشتن مدیران به دقت بیشتر در عملکرد، خود نسبت به اشخاص ثالث میباشد که در نتیجه سبب شده در قوانین موضوعه مسئولیت کیفری برای این اشخاص مد نظر قرار گیرد.

از آنجایی که اراده اشخاص حقوقی توسط مدیر عامل و اعضای هیأت مدیره که نمایندگان قانونی شخص حقوقی هستند، ابراز می گردد و ممکن است این نمایندگان در برابر وظایف محوله به آنها مرتکب اعمالی شوند که منافی حقوق اشخاص ثالث باشند، مقنن باتبیین پذیرش مسئولیت حقوقی و جزایی و جرم انگاری، این رفتارها را در مواد از قانون تجارت و لایحه اصلاحی آن و قانون مجازات اسلامی مورد اشاره قرار داده و با به کارگیری صحیح و به موقع این مقررات کمک ساری به حفظ حقوق افراد نموده است.

در این نوشتار سعی شده مسئولیت مدیران در شرکتهای تجاری اعم از مسئولیت مدنی و کیفری در صورت استعفا یا عزل یا انعزال به تفکیک مورد بررسی قرار گیرد و نیز مسئولیت مدیران شرکتهای تجاری در قبال صدور انواع اسناد تجاری، قوانین جزایی و قانون تجارت بررسی شود کما اینکه مسئولیت کیفری مدیران شرکتهای تجاری، تحت شرایطی در قوانین ایران پذیرفته شده و این لطمه ای به اصل شخصی بودن جرائم و مجازاتها وارد نمی کند و به علت ناکافی بودن مجازاتها در قوانین تجاری لزوم تجدید نظر در این قوانین و اصلاح این کاستی ها در رابطه با مسئولیت مدیران در قبال تعهدات اسنادی را در بر گیرد.

۱-۲- اهمیت و ضرورت

بحث مورد نظر ما، از جمله مواردی است که در قانون تجارت و لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ صراحتاً تبیین نگردیده به گونه ای که در شرح وظایف و تعهدات مدیران معزول یا مستعفی در رابطه با اسناد تجاری صادره توسط آنها مسکوت مانده است به عبارتی دارندگان این گونه اسناد در صورت عدم ایفای تعهدات پایه ای مدیران مذکور در مراجعه به ایشان یا شرکتهای تجاری مستند قانونی مشخصی نداشته و مدیر مستعفی یا معزول از سمت پس از ایجاد یک تعهد پایه ای به راحتی میتواند از خود سلب مسئولیت نموده و شرکت را با ایشان مواجه سازد، هرچند در لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت در فصل مدیران و وظایف آنها، به مسولیت ایشان اجمالاً تصریح شده است با این حال رهسپار از مواد قانون تجارت و لایحه مزبور به گونه ای شفاف داده ای نسبت به تأثیر نزل، انزال، استعفای مدیران در رابطه با اسناد تجاری که هریک دارای تبعات حقوقی و مالی مجزایی دارند اشاره نشده است.

با جستجوی در کتب، مقالات و پایان نامه های مربوطه به مواردی معدود میتوان اشاره کرد که نسبت به این مهم صراحتاً اشاره نداشته باشد، لذا محقق بر خود واجب دانسته تا خلاء و کمبود موضوع مربوطه را در حد توان تقریر نماید.

۱-۳- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات

تعاریف ارائه شده برگرفته از ترمینولوژی حقوق می باشد:

عزل: سلب سمت مامور دولت یا وکیل و نائب و نماینده فانی از طرف کسی که آن سمت را اعطاء نموده یا از طرف قانونگذار.

انعزال: زوال خود به خود صفت نمایندگی در امور عمومی یا خصوصی، در مقابل عزل بکار می رود.

استعفا: کناره گیری شخص از سمت خود بنا بر اراده خویش.

اسناد تجاری: اسنادی هستند که برای پرداخت وجه در راس موعد نزدیک یا در مدت معین محدود و کوتاه بکار می روند که مهمترین اقسام آنها برات، سفته و چک است.